

**ಗೋಕರ್ಣ
ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು
ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ.**

WHY SHOULD WE CARE ABOUT WASTE?

Because waste can become a **tragedy** or
... a **resource**.

We have to **choose**.

We are at a **tipping point** ...

ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇಕೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು ?

ಏಕೆಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಶಾಪ ಅಥವಾ ವರ ...

ಆಯ್ಕೆ ನಮ್ಮದು.

ನಾವೀಗ ಅಂತಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ...

To start moving, the new S & PWM rules are vital

- **because we are, today, at the edge of a dramatic planetary pattern shift**
- **because they are our current dharma**
to create green karma

ಕೃಣದಿಂದ ನಾವು ಹೊಸಹಾದಿಯಲ್ಲಿ
ಪಯಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ
ನಡುವೆ ಬ್ರಹ್ಮತ್ ಕಂದಕವಿತ್ತು. ನಾವು
ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲೊ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸೆದು
ಭಯಾನಕವಾದ ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು
ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು

Until now there was a huge gap between

WE, the “clean” ones, trashing everything, everywhere, every time - **we**, the “good” citizens

and

THEY, the “cleaners”, removing, burning and dumping our massive trash, some times, from some places - **they**, the “dirty” municipal workers and the *gudjri*

Result

- landfill exhaustion
- waste of resources (financial & material)
- massive pollution of air, water, land, ocean
- terrible increase of global warming

ಈಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಕಂದಕವನ್ನು ಬರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೆಲವೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬಳಿ ಇರುವ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉಪಾಯಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ.

•ನಿಯಮಗಳು

•ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

•ಕೈಪಿಡಿಗಳು

•ಯೋಜನೆಗಳು

•ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

•ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಪಾಲನೆಗೆ ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವುದು

•ತಿಳುವಳಿಕೆ

•ಕಾಳಜಿ/ಜಾಗೃತಿ

•ಅಚಲ ನಿರ್ಧಾರ

•ಬದ್ಧತೆ

•ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ “ ಸರ್ವರ ಸಹಕಾರ”

This already inbuilt disastrous gap has to be filled

Luckily, to drive this shift, we have excellent great tools, as rare countries do

- Rules
- Guidelines
- Handbooks
- Policies
- Vision

But further we need

- understanding
- care
- determination
- commitment
- and ... overall,

joint interaction!

ಪರಿಸರದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ತ್ತ
ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ
ಕಷ್ಟಕರ.....???????

ಹೇಗೆ ?

**Paired action for our waste
(that is our
responsibility)**

is going to be hard ... ????

how come ...?

Is it difficult...

do not litter?

to segregate our waste (dry and wet)?

to compost our wet waste or ...

... give it to the agency?

to give the dry waste to collectors?

to pay collecting fees?

ಇದು ನಮಗೆ ಕಷ್ಟಕರವೇ?

ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕದೇ ಇರುವುದು?

ಶುಷ್ಕ ಹಾಗೂ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು
ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು ?

ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಳಿಸುವುದು

ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದು ?

ಶುಷ್ಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ

ತಲುಪಿಸುವುದು?

ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದು ?

not really!

ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ !

Even if it requires to change a long ingrained habit by another,

any of us, with a small bit of mindfulness, can do it
perfectly!

ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯ ರೂಢಿಗತ ವಿಧಾನವನ್ನು

ಹೊಸವಿಧಾನದೊಂದಿಗೆ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ

ಬಂದರೂ ನಾವೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು

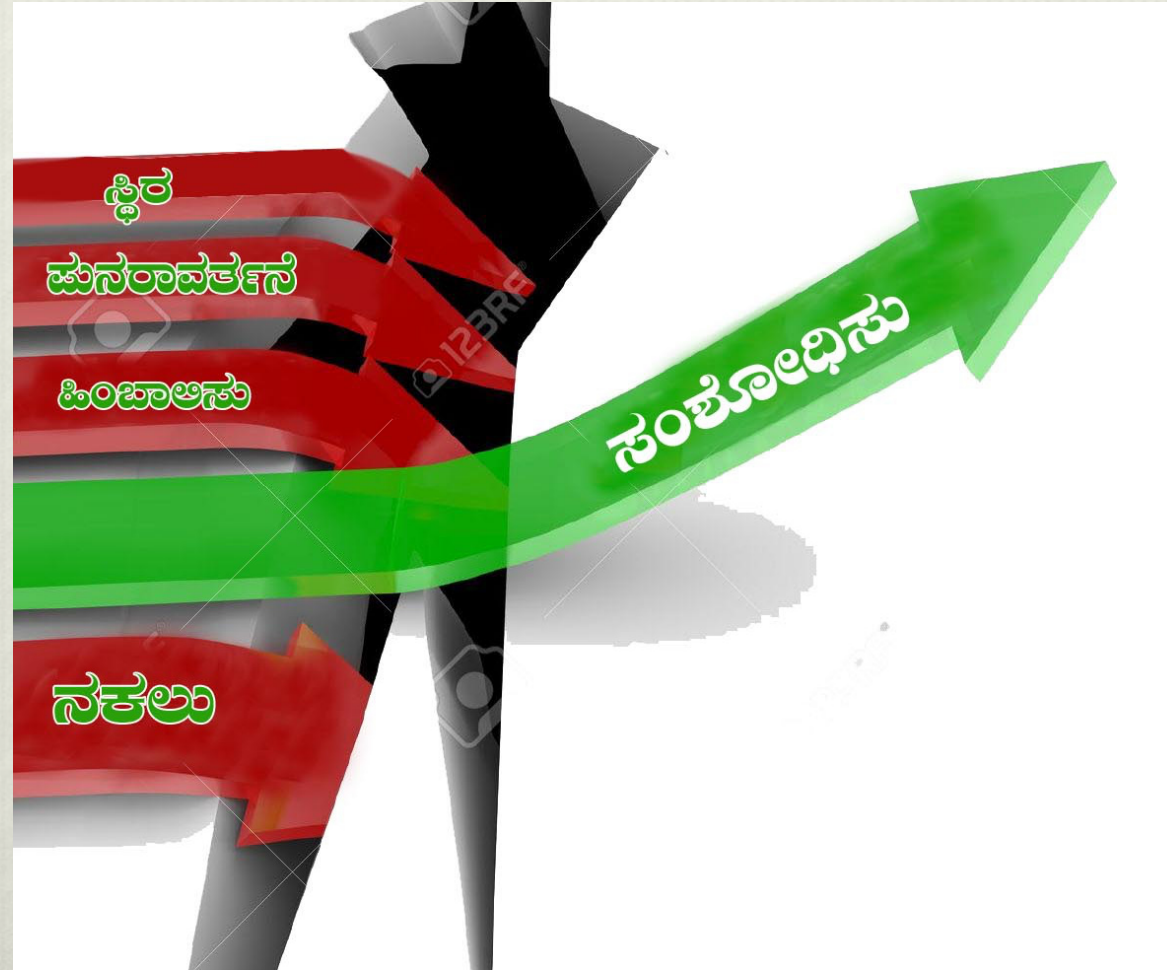
ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಸಬಲ್ಲೆವು.

the most difficult is

- to practice – everyday!
- to go without disposable plastics
- to go against the “use & throw” system
- to price & support the role of rag-pickers
- to see waste as a resource - not as a filth

- ಅತೀ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದೆಂದರೆ
- ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು
- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಬಳಸದೇ ಇರುವುದು
- ಬಳಸಿ ಬೀಸಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದು
- ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಸವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

It means ... to innovate

ಇದರ ಅರ್ಥ-----

“ಹೊಸತನ” !

**SHUDDHA GOKARNA
PILOT PROJECT**

IT'S TIME TO REIMAGINE

EVERYTHING

ABOUT

WASTE

ಇದು ಸಮಯ

ಯೋಸ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ

ಹಾಗೂ

ಸಕಲಕ್ಕೂ

We can cease to be part of

... the problem

and start being part of

... the solution

ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ
ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರವನ್ನು
ಮುಕ್ತಾಯ
ಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Waste doesn't have to be a dirty thing

if we achieve these goals:

- Reduce non-recyclable waste to < 20%
- Transform 80% of produced waste into value
- Create opportunities for up-valuing of waste
- Create more scalable and eco-friendly businesses

ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಿಂದ
ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಮಲಿನ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ
ಪುನರ್ನವೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು 20% ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ
ಮಾಡುವುದು.

ಉತ್ಪಾದಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 80%ರಷ್ಟನ್ನು ಸಂಪತ್ತಾಗೂ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು
ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.
ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು.

Requirement

Stop using obsolete minds

What is zero waste

Cut, nearly finish, the waste sent to landfill by:

- reducing
- reusing
- segregating at source
- recycling
- composting or turning into biogas

ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಶಗಳು.

ಹಳೆಯ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕೈ
ಬಿಡುವುದು.

How to achieve Zero Waste

Segregation is the first and crucial step,

next:

- Wet waste is to be composted or produce biogas
- Dry waste is to be recycled
- Just final rejects & hazardous wastes go to landfill

•ಶೂನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದರೇನು ?

•ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವದು ಅಥವಾ
ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡದಿರುವದು

•ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವದು

•ಪುನರ್ ಬಳಕೆ

•ವರ್ಗೀಕರಣ

•ಪುನರ್ ನವೀಕರಣ

•ಜೈವಿಕ ಅಥವಾ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ, ಅನಿಲವಾಗಿ
ಪರಿವರ್ತಿಸುವದು

Two bins

SUPPORT WASTE MANAGEMENT - SEGREGATE

ಡಯವಿಚ್ಛು ಬಣ ಪುತ್ತು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು
ಬೇರ್ಪಕಡಿಸಿ ವಿಲೇವಾಲಿ ಸೂಚಿ

Only separating our wastes,
everywhere and at all times,
change can start

SUPPORT WASTE MANAGEMENT - SEGREGATE

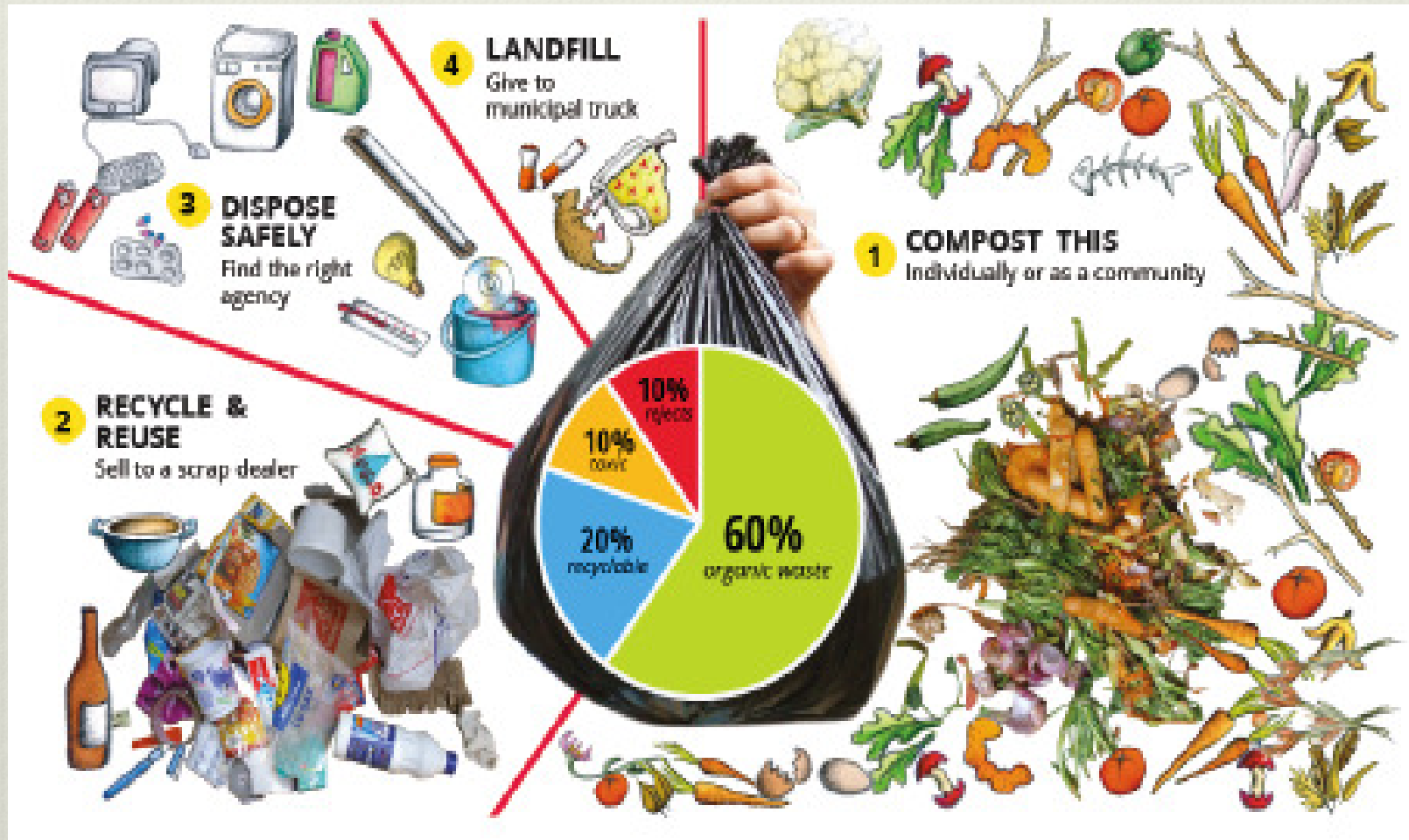

ದಂಟುಬಿಟ್ಟು ಒಣ ಕಾಡ್ಡು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು
ಬೆಲೆಕಡತಿಸಿ ಬಿಲೆನಾಲಿ ಹರಾತಿ

Two bins

ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ
ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ
ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ
ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ

This can not be called waste

Waste Audit - Gokarna

If daily, each house produces $\pm 1,5$ Kg of waste

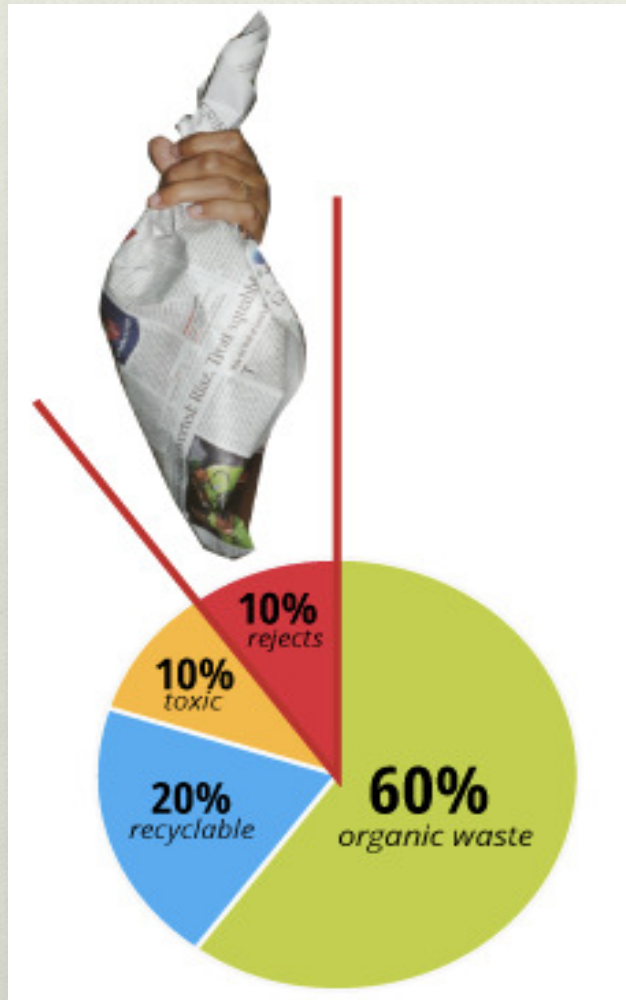
Total waste from 2.000 houses ± 3 tones

Segregation & recycle bring the input to landfill to 10% (± 300 Kgs)

ಗೋಕರ್ಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಒಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ 1.5 ಕೆ.ಜಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ 2000 ಮನೆಗಳ ಒಟ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿ 3 ಟನ್ನುಗಳು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಸುಮಾರು 1 ಟನ್.

Waste streaming

60% (wet waste) is composted or bio-methanized

20% (recyclables) is given to the rag-pickers

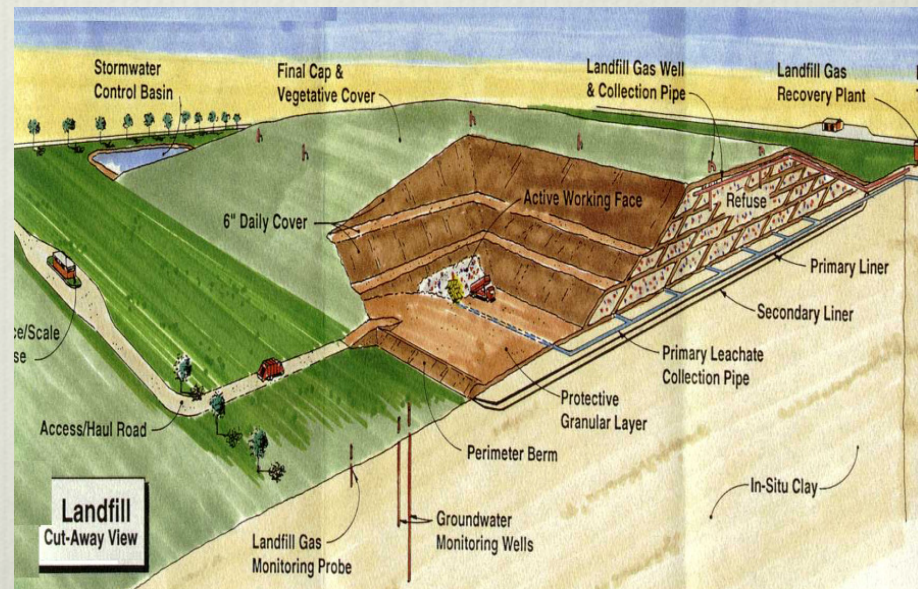
20% (toxic & reject) is given to collectors, and treated as per the rules

Landfill

now

next

Waste generators must

Practice to handle waste with mindfulness & care

- reducing, by wise consumer choice
- segregating at source
- treating organic waste at home
- giving recycles to rag-pickers
- giving rejects & toxic to KMC collectors

Result: 60% waste reduction and eco-
enterprise start-up

ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವವರು ಇದನ್ನೂ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು
ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ; ಕಾಳಜಿಯಿಂದ
ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಬಳಕೆದಾರರ ಜಾಗೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು
ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು.

ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು
ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು.
ಚಿಂದಿ ಆಯುನನರಿಗೆ ಪುನಃಉತ್ಪಾದನೆಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ
ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿಮಾಡುವುದು.

ಅಪಾಯಕಾರಿ, ವಿಷಕಾರಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (ಕೆ ಎಮ್ ಸಿ) ಕುಮುಟಾ
ಪುರಸಭೆಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು.

Waste managers must

- Enforce waste segregation at source
- Enforce plastic ban
- Provide collecting and sorting centers
- Provide legal landfill
- Dispose only rejects and toxic wastes
- Enforce composting and bio-methanation
- Include rag-pickers, recyclers & producers in the SWM chain

ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರ ಪಾತ್ರ

ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯಾಗಿಸುವುದು.

ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು
ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ.

ಜೈವಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು

ಸರಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

Khushi Parisara input

- Environmental literacy program for schools
- Environment literacy program for general public
- Network with Rag Pickers Teams
- Seminar on ***Alternatives to Plastics and Landfill*** (bio-gas, composting & bagasses)
- Informative displays (pamphlets, banners)
- Remediation proposals, monitoring, assessment

ಋಷಿ ಪರಿಸರದ ಕೊಡುಗೆ

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು
ಆಯೋಜಿಸುವುದು

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವುದು.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೊಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ (ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ, ಸಸ್ಯ
ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ) ಪರಿಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ
ನಡೆಸುವುದು.

ಮಾಹಿತಿ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಪದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.

The wave of change starts

with all of us

together!

“ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಲೆ
ಆರಂಭವಾಗುವುದು

ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಂದಲೇ”